

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellus de modo co[n]fitendi et penitendi

[Deventer], [ca. 1498 - 1499]

Circa textu[m] dubitatur

urn:nbn:de:hbz:466:1-31245

¶ Ad quartā respōdet q̄ hō cecidit in petm̄ diabolo suggerente. carne delectate. z aīa cōsentente. Tñ aīa cōsentens cōmittendo. in obedientiā totā naturā humanā corripit. vt habet Bēn. iij caplo

¶ Ad q̄ntum respōdetur q̄ damnati nō possunt peccare qz nō possunt aliquid mereri. qz nullus meretur nisi in hac vita. Nec etiam saluati peccare possent. Et sic dicatur q̄ angeli p̄us peccauerunt z ceciderūt. vt p̄ de Luciferō. ergo videtur q̄ adhuc poterint peccare z similiter sancti. Adhuc respōdetur negando cōsequentia. qz angeli tā sunt ita cōfirmati in charitate ch̄risti q̄ nō possunt velle malum. vel voluntatē in malum vertere. et sic pariformiter dicendum est de sanctis

¶ Ad sextum respōdetur q̄ nos debemus alijs remittere mala nobis illata. vt deus remittat nobis pctā. z hoc petimus ī orōe dñicali. vñ dicim⁹ Dimitte nobis debita nostra sicut z nos dimittimus tē. nā si nō dimittimus debitozib⁹ nr̄is. tūc petimus iudiciū nostrū. qz tūc petimus q̄ deus non dimittat nobis peccata nostra. z ergo errant qui volunt orōem dominicā corripere z meliorare dicētes. Dimitte nobis debita nostra melius q̄ nos dimittimus debitozibus nostris

cōtemne delicias carnis illicitas. i. visiones vanas

Sperne voluptates. ludos. Spectacula mundi

derelinque malum socium

strepitum

Desere consortē prauū. populiq̄ tumultum

occultas orōnes

miseriēdīe diligitō

Secretasq̄ p̄ces z opus pietatis amato

¶ In ista pte auctor ostēdit q̄ sunt vitia confitēti z penitēti. z p̄mo sunt fugienda ab eo. sc̄do q̄ sunt acceptāda. ibi Secretasq̄ p̄ces. z dicit tu penitens debes spernere voluptates ludos z publica spectacula mūdi z malum sociū z tumultum populī. tūc ibi Secretasq̄ p̄ces. dicit q̄ tu penitens debes amare secretas p̄ces z opa pietatis

Circa textū dubitatur

¶ P̄mo q̄re voluptas sit spernēda Sc̄do q̄re ludi sunt spernēdi. et vtrū impediāt p̄niam Tercio q̄ sunt seruāda circa ludos Quarto q̄re spectacula mūdi sunt spernēda Quinto q̄re penitens debet fugere malum sociū Sexto quid nocet penitēti tumultus populī

¶ Ad p̄mum dubiū d̄r q̄ voluptas multis modis est spernēda a quolibet hoīe z p̄cipue penitēti. P̄mo qz nocet naturalib⁹. qz d̄r Boetius. de consolatioe ph̄ie. paucis em̄ ac m̄imis natura cōtenta est. Et iō cōiter d̄r q̄ gula plures hoīes interficit q̄ gladius p̄pter hec. qz sequi videmus ex gula et voluptatib⁹ graues z mirabiles infirmitates Sc̄do nocet voluptas quantum ad deū. qz cum sit pctm̄ mortale est cōtra p̄ceptū. Tercio nocet q̄stū ad aīam. qz graua pctā inde sequi solent. ut accidia. luxuria z huiusmōi. Quarto nocet p̄ximo. qz pauperē priuat nutrimentis. possint em̄ illa superflua dari pauperib⁹ ad eozum nutrimentum

¶ Ad scđm rñdet q duplex est ludus. scz diuinus vt ludus organoz r can-
tus eccle quibz diuinū officiū pagit. Alius ē ludus nō diuin⁹ sed magis se-
cularis. r ille est duplx r quidā est lucrās pecuniaz vel rez. vt ludus taxil-
loz aleaz r globoz. r iste ludus lucrās est duplx. qz qđam cōmittit fortu-
ne. vt ludus taxilloz. r qđam ē qui regitur p intellectum humanū vt ē lu-
dus scacoz. Alius est ludus nō lucrās r iste etiā est duplx. qz qđam fit p/
pter deouctionē tps vt in instrumētis musicalibz. qđam fit ppter vanam
gloriā. vt ludus theatralis ludus lanceaz. r isti ludi theatrales sunt phi-
biti. Similiter lucratiui pecuniaz vt rez ac etiā illi ludi qui cōmittuntur
fortune. Admittūtur tamē fm leges aliqui ludi lucratiui. si fiāt p come-
stibilibz dum nō fiant ad modicā summā. r nō ducatur cōsuetudinē. Vñ
ludi theatrales sunt phibiti. vt sunt lucratiōes publice. torneamēra. hasti-
ludia vel huiōi. Primo qz fiāt male r indebite scz cū pctis. Scđo qz fiunt
malo fine scz ppter vanā gloriā r laudē mūdi. Tertio qz multa mala in
de sequūtur scz homicidia. ira. inuidie. supbie r huiōi. Ex quo seqtur q lu-
di sunt spernendi a penitente etiā q ludi impediūt aniam. qz auertūt ho-
mines a cōtritiōe cordis que est maxime necessaria penitēti. r ergo ludi mo-
derati q non variarēt mentē penitētis. sed fieret solū ad refocillatōem vt re-
creationē spiritūū vitaliū pōt fieri

¶ Ad terciū rñdet q tria sunt seruāda in ludo. Primū est q nō fiat cum
verbis turpibz vt nocūis qz si fieret circa vba vel facta mortalia tūc esset
pctm mortale. Secundū est q in huiōi ludis non fiat intima delectatio q
ludentem a deo auertere posset. sed a pposito penitendi. Tercū q ludus
cōgruat p sone loco r tpe. quia si alias esset veniale peccatum propter cir-
cumstantias aggrauatas fieret mortale

¶ Ad quartū rñdet q ideo spectacula mūdi sunt spēnda. qz in se mala
sunt vt dcm est in scđo dubio. etiā qz inducūt circūstātes ad lapsum. scz
ad lasciuā vel crudelitātē. cui circūstātes vidētur cōsentire

¶ Ad qntū rñdetur q qlibet r spūaliter penitēs debet dimittere malū so-
ciū. r hoc ideo qz malus socius p multas suggestiones inducit aliū ad pec-
candū frequēter qđ nō faceret si careret illo malo socio. Et p oppositū qli-
bet debet habere bonū sociū cui sua secreta reuelet q retrahat eum a vici-
is. vt vult Boetius in libro de disciplina scholarū. Etiā docet hoc psal.
Lūsaneto sanctus eris. cum pueris peruerteris

¶ Ad sextū rñdet q tumultus r strepitus ppli nocent penitēti. qz remouēt
ipm a penitētia. qz vt vult pbs in de sensu r sensato. motus maiores expel-
lunt minores. ergo motus vel strepitus populi exteriores excludūt motus
interiores scz penitentie r deuotionis

.i. cuncta delicta defleāt. pnrus dolore de peccatis

Omnia peccata plangat contritio vera

.i. inqres lōgitudies pctōz qbz in qbz tpi bz. cū qbus mēbris

Scrutās etates sensus loca tēpora membra

deflens. .i. pctā pus scā nō habens ppositū facere. .i. qz deberēt facere

Deplozans acta nolens committere flēnda